

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 110-60

Chișinău « 3 » decembrie 2013

Biroul Permanent al

Parlamentului Republicii Moldova

Se prezintă spre examinare, în mod prioritar, proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr.547-XIII din 21 iulie 1995, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.497 din 8 iulie 2013 (autor – Ministerul Educației).

Anexă: Hotărârea Guvernului în limbile de stat și rusă – 2 ex.;
Proiectul de lege în limbile de stat și rusă – 1 ex.;
Nota explicativă în limbile de stat și rusă – 1 ex.

Prim-ministru

IURIE LEANCĂ

Ex. I. Pasecnic

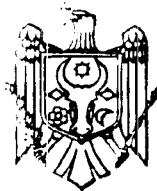
tel. 250-290831 Guvernului

MD-2033, Chișinău
Republica Moldova

Director
+373 21 210 96

Fax:
+373 21 210 96

110

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 497

din 8 iulie 2017

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru
modificarea și completarea Legii învățământului
nr.547-XIII din 21 iulie 1995**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii învățământului nr.547-XIII din 21 iulie 1995.

Prim-ministru

IURIE LEANCĂ

Contrasemnează:

Ministrul educației

Maia Sandu

Ministrul justiției

Oleg Efrim

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

**pentru modificarea și completarea Legii învățămîntului
nr.547-XIII din 21 iulie 1995**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea învățămîntului nr. 547-XIII din 21 iulie 1995 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.62-63, art.692), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și completează după cum urmează:

1. La articolul 26 alineatul (4):
cuvintele „două cicluri” se substituie cu cuvintele „trei cicluri”;
se completează în final cu un alineat cu următorul cuprins:
„ciclul III – studii superioare de doctorat.”

2. Articolul 29 se abrogă.

3. Articolul 30 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Articolul 30. Studii superioare de doctorat

(1) Programele de studii superioare de doctorat se organizează în școli doctorale și se finanțează prin mecanisme distincte. Școlile doctorale se organizează în cadrul instituțiilor de învățămînt superior, organizațiilor din sfera cercetării și inovării, precum și în cadrul consorțiilor sau parteneriatelor naționale și internaționale.

(2) Școlile doctorale sînt structuri organizatorice și administrative constituite de instituțiile organizatoare de programe de studii de doctorat într-un domeniu, tematică disciplinară sau interdisciplinară.

(3) Școlile doctorale gestionează bugetele alocate programelor de doctorat și sînt evaluate extern periodic în vederea asigurării calității conform prevederilor legale. Fondurile alocate programelor doctorale nu pot fi folosite în alte scopuri.

(4) Programelor de studii superioare de doctorat le corespunde un număr de 180 de credite transferabile.

(5) Programele de studii superioare de doctorat sînt de două tipuri:

a) doctorat științific, care are ca finalitate producerea de cunoaștere științifică originală, relevantă internațional, pe baza unor metode științifice. Doctoratul științific este o condiție pentru cariera profesională în învățămîntul superior și cercetare;

b) doctorat profesional, în domeniile artelor sau sportului, care are ca finalitate producerea de cunoaștere originală, pe baza aplicării metodei științifice și a reflecției sistematice, asupra unor creații artistice sau asupra unor performanțe sportive de înalt nivel național și internațional și care poate constitui o bază pentru cariera profesională în învățământul superior și în cercetare în domeniile artelor și sportului.

(6) În baza rezultatelor evaluării externe a instituțiilor de învățământ superior și a celor din sfera de cercetare și inovare, efectuate în modul prevăzut de lege, Ministerul Educației propune Guvernului spre aprobare acordarea sau retragerea dreptului instituțiilor respective de organizare a studiilor superioare de doctorat.

(7) Admiterea la ciclul III, studii superioare de doctorat, se organizează de instituțiile de învățământ superior sau de instituțiile/organizațiile din sfera de cercetare și inovare la programe autorizate provizoriu sau acreditate, în conformitate cu legislația în vigoare din domeniul învățământului.

(8) La concursul de admitere la studii superioare de doctorat pot participa deținătorii diplomei de studii superioare de masterat sau ai actului de studii echivalent, recunoscut de autoritatea abilitată la nivel național.

(9) Studiile superioare de doctorat pot fi organizate cu frecvență la zi sau cu frecvență redusă.

(10) Planul de înmatriculare la studii superioare de doctorat în baza finanțării de la buget se aprobă de Guvern.

(11) Conducătorul de doctorat poate fi profesor universitar, conferențiar universitar, cercetător științific principal, cercetător științific coordonator și cercetător științific superior cu grad științific.

(12) Studiile superioare de doctorat se finalizează cu susținerea publică a tezei de doctorat, conferirea gradului de doctor în științe și eliberarea diplomei de doctor în științe de către instituția care organizează programul, conform legislației în vigoare.

(13) Diploma de doctor în științe atestă că titularul acesteia a obținut competențele fundamentale în domeniul respectiv de formare și poate ocupa posturile respective în instituții de învățământ superior, organizații din sfera cercetării și inovării, precum și în alte organizații din economia națională.

(14) Deținătorul gradului de doctor în științe poate să-și dezvolte competențele profesionale și investigaționale în cadrul programelor de postdoctorat.

(15) Regulamentul de organizare și funcționare a programelor de doctorat este elaborat de Ministerul Educației și este aprobat de Guvern.”

4. La articolul 36 alineatul (4), cuvântul „licenței” se substituie cu cuvintele „autorizării de funcționare provizorie”.

5. Articolul 37 va avea următorul cuprins:

„Articolul 37. Asigurarea calității în învățământul superior

(1) Calitatea în învățământul superior reprezintă ansamblul de caracteristici ale unui program de studiu și ale ofertanților acestuia, prin care sînt satisfăcute așteptările beneficiarilor în raport cu un standard sau un standard de referință.

(2) Asigurarea calității educației de către instituțiile ofertante de educație este realizată printr-un ansamblu de acțiuni de dezvoltare a capacității instituționale de elaborare, planificare și implementare de programe de studii, prin care se formează și se consolidează încrederea beneficiarilor în faptul că organizația ofertantă de educație satisface și îmbunătățește standardele de calitate în conformitate cu misiunea asumată de aceasta.

(3) Managementul calității în învățământul superior este asigurat:

a) la nivel național de Ministerul Educației și Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional (în continuare – Agenție);

b) la nivel instituțional de către structuri interne de asigurare a calității.

(4) Un sistem de asigurare a calității deplin funcțional presupune parcurgerea a două etape succesive:

a) autorizarea de funcționare provizorie, care reprezintă actul de înființare și acordă dreptul de a desfășura procesul de învățământ și de a organiza admiterea la studii;

b) acreditarea, care acordă alături de drepturile prevăzute la lit. a) și dreptul de a emite diplome, certificate și alte acte de studii recunoscute de Ministerul Educației, și de a organiza examen de finalizare a studiilor.”

6. Legea se completează cu articolele 37¹-37⁴ cu următorul cuprins:

„Articolul 37¹. Evaluarea calității în învățământul superior

(1) Evaluarea calității în învățământul superior constă în examinarea multicriterială a măsurii în care o organizație ofertantă de educație și programul acesteia îndeplinesc standarde de referință.

(2) Evaluarea calității în învățământul superior reprezintă un ansamblu complex de activități de autoevaluare, evaluare internă și evaluare externă a calității, în conformitate cu standardele, criteriile și indicatorii aprobați.

(3) Autoevaluarea și evaluarea internă a calității sînt realizate de structurile instituționale responsabile de asigurarea calității ale organizațiilor ofertante așa cum sînt ele prevăzute de standardele de referință elaborate de Agenție și aprobate de Guvern.

(4) Evaluarea externă a calității în învățământul superior este realizată de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional sau de o altă agenție de evaluare a calității înscrisă în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (EQAR – <http://eqar.eu/>).

(5) Evaluarea calității în învățământul superior vizează:

a) capacitatea instituțională;

b) eficiența educațională, inclusiv a rezultatelor academice;

- c) calitatea programelor de formare profesională inițială și continuă;
- d) managementul instituțional al calității;
- e) rezultatele cercetărilor științifice;
- f) concordanța dintre evaluarea internă și situația reală.

Articolul 37². Evaluarea externă în vederea autorizării provizorii sau acreditării în învățământul superior

(1) Orice persoană juridică, publică sau privată, interesată de oferirea de programe de studii superioare, se supune obligatoriu procesului de evaluare externă în vederea autorizării provizorii, înainte de a începe să funcționeze.

(2) Autorizarea provizorie de funcționare a programelor de studii din învățământul superior expiră după prima promoție de absolvenți.

(3) Acreditării sînt supuse atît instituția de învățămînt superior, cît și programele de formare profesională inițială și continuă, în parte.

(4) În învățămîntul superior, acreditarea programelor din ciclul I, studii superioare de licență, se face pentru fiecare program care duce la o calificare universitară distinctă.

(5) Instituțiile de învățămînt superior nu pot obține autorizare provizorie de funcționare sau acreditare pentru programele de studii pentru ciclurile II și III dacă nu sînt acreditate programele pentru ciclul I – studii superioare de licență din același domeniu.

(6) În instituțiile care nu au drept misiune principală oferirea de programe de studii, evaluarea instituțională se va face exclusiv pe subdiviziunea administrativă care organizează programele de studii.

(7) Evaluarea externă, în vederea autorizării provizorii de funcționare sau acreditării, se declanșează și se desfășoară după metodologiile elaborate de Agenție și aprobate de Guvern.

(8) După obținerea acreditării, programele de studii și instituțiile de învățămînt superior se evaluează extern periodic, în vederea re acreditării, cel puțin o dată la cinci ani.

(9) În cazul în care, în urma evaluării externe, instituțiile de învățămînt superior sau programele de formare profesională inițială sau continuă derulate de acestea nu sînt acreditate, Ministerul Educației propune Guvernului spre aprobare retragerea dreptului de activitate a instituțiilor sau a programelor respective, iar studenții sînt repartizați la programe similare din alte instituții.

(10) În cazul obținerii rezultatelor negative în urma evaluării externe a instituțiilor de învățămînt superior, Ministerul Educației retrage dreptul de activitate a instituțiilor sau a programelor de formare profesională, iar studenții sînt repartizați la programe similare din alte instituții de învățămînt pînă la înlăturarea motivelor care au stat la baza rezultatelor negative ale evaluării. Prevederile prezentului alineat se aplică și programelor de studii superioare de doctorat organizate de instituțiile din domeniul cercetării și inovării, și instituțiilor propriu-zise în ceea ce privește organizarea studiilor de doctorat.

(11) Decizia cu privire la autorizarea provizorie de funcționare, acreditarea, neacreditarea sau retragerea dreptului de activitate a unei instituții de învățământ superior sau a unui program de formare profesională se adoptă de către Guvern, la propunerea Ministerului Educației, pe baza rezultatelor evaluării efectuate de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional.

Articolul 37³. Evaluarea externă în vederea autorizării provizorii sau acreditării în învățământul secundar profesional, mediu de specialitate și formare continuă.

(1) Orice persoană juridică, publică sau privată, interesată de oferirea de programe de studii secundare profesionale, medii de specialitate sau de formare continuă se supune obligatoriu procesului de evaluare externă în vederea autorizării provizorii înainte de a începe să funcționeze.

(2) Acreditării sînt supuse atît instituțiile ofertante, cît și programele de formare profesională inițială și continuă, în parte.

(3) Acreditarea programelor de studii din învățământul secundar profesional, mediu de specialitate și a programelor de formare continuă se face după prima promoție de absolvenți, conform metodologiilor elaborate de Agenție și aprobate de Guvern.

(4) Decizia cu privire la autorizarea provizorie de funcționare, acreditarea, neacreditarea sau retragerea dreptului de activitate a unei instituții de învățământ secundar profesional, mediu de specialitate, de formare continuă sau a unui program de formare profesională se adoptă de către Guvern, la propunerea Ministerului Educației, pe baza rezultatelor evaluării efectuate de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional.

Articolul 37⁴. Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional

(1) Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional este autoritate administrativă de interes național, cu personalitate juridică, autonomă, independentă în decizii, organizare și planificare bugetară și este finanțată din venituri proprii.

(2) Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional are următoarele atribuții și responsabilități:

a) realizează politicile statului în domeniul calității învățământului secundar profesional, mediu de specialitate, superior și formare continuă;

b) elaborează și face publică propria metodologie de evaluare și acreditare a instituțiilor ofertante de programe de formare profesională și a programelor acestora și le supune aprobării Guvernului;

c) formulează și revizuieste periodic, pe baza bunelor practici europene și internaționale, standardele naționale, standardele de referință și indicatorii de performanță utilizați la evaluarea și asigurarea calității în învățământ;

d) evaluează, pe bază de contract, instituțiile ofertante de programe de formare profesională, precum și programele acestora în vederea autorizării provizorii de funcționare, acreditării și reacreditării în învățământul secundar profesional, mediu de specialitate, superior și formare continuă;

e) efectuează, pe bază contractuală, la solicitarea Ministerului Educației, evaluarea calității unor programe și instituții ofertante de programe de formare profesională în învățământul secundar profesional, mediu de specialitate, superior și formare continuă ;

f) publică manuale, ghiduri, lucrări de sinteză a bunelor practici de evaluare și de asigurare internă și externă a calității;

g) elaborează Codul de etică profesională a experților pe care îi implică în procesul de evaluare;

h) publică anual un raport cu privire la propria activitate;

i) elaborează periodic rapoarte de autoevaluare a calității propriei activități în vederea pregătirii evaluării externe de către agenții similare din alte țări;

j) colaborează cu agenții similare din alte țări pentru dezvoltarea și aplicarea de măsuri eficiente de îmbunătățire a calității programelor de formare profesională;

k) face demersurile necesare ca în cel mult trei ani de la înființare să fie înscrisă în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (EQAR - <http://eqar.eu/>);

l) asigură obiectivitatea și validitatea rezultatelor obținute în procesul evaluării externe a instituțiilor ofertante și a programelor acestora;

m) asigură transparența în procesul de evaluare externă, inclusiv prin publicarea rezultatelor;

n) elaborează și publică lucrări în domeniul evaluării și acreditării instituțiilor de învățământ.

(3) În exercitarea atribuțiilor ei, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional are următoarele drepturi:

a) să folosească colaboratori externi, experți în domeniul său de activitate, remunerați;

b) să alcătuiască, pe baza unei metodologii transparente și folosind criteriile de competență și competitivitate, propriul registru de evaluatori, pe care îi pregătește metodologic și îi delegă pentru efectuarea misiunilor de evaluare externă a calității;

c) să verifice, la încheierea misiunii de evaluare, respectarea metodologiei de evaluare aplicate de experți;

d) să informeze instituția evaluată și Ministerul Educației asupra rezultatului evaluării externe.

(4) Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional se constituie din:

a) Consiliul de Conducere, Comisiile de profil și Aparatul Administrativ al acesteia;

b) Agenția de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional constituie cel puțin 3 subdiviziuni: una de evaluare a programelor și instituțiilor ofertante de programe de formare profesională din învățământul superior, una de acreditare a programelor și instituțiilor ofertante de programe de formare profesională din învățământul superior și una dedicată învățământului secundar profesional și mediu de specialitate;

c) pe lângă subdiviziuni funcționează, conform Regulamentului propriu de organizare și funcționare, Comisii pe specialități care își întocmesc registre de experți-evaluatori pe bază de concurs deschis.

(5) Conducerea executivă a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional este exercitată de către președintele Consiliului de Conducere, asistat de vicepreședinte și secretar general.

(6) Consiliul de Conducere este constituit din 15 membri cu funcții didactice de predare și de cercetare științifică în învățământul superior și instituțiile de cercetare-inovare, precum și reprezentanți ai studenților și comunității de afaceri. Membrii Consiliului de Conducere nu pot deține vreo funcție de demnitate publică sau de rector.

(7) Membrii Consiliului de Conducere sînt selectați, din rîndul tuturor celor interesați, prin concurs deschis jurizat internațional, pentru un mandat de 4 ani, reales o singură dată, organizat de Consiliul de Conducere.

(8) Președintele, vicepreședintele și secretarul general al Consiliului de Conducere sînt aleși pentru un mandat de 4 ani din rîndul membrilor acestuia.

(9) La fiecare patru ani sînt aleși 8 noi membri ai Consiliului de Conducere;

(10) Atribuțiile președintelui, vicepreședintelui, secretarului general și ale Comisiilor de profil, condițiile și procedurile de selectare și numire în funcție a membrilor Consiliului de Conducere și Comisiilor de profil, structura și efectivul-limită al aparatului tehnic, precum și taxele percepute pentru procedurile de evaluare se stabilesc de Consiliul de Conducere prin Regulamentul de organizare și funcționare al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional și se înaintează Guvernului spre aprobare.”

7. La articolul 40 alineatul (1), litera g) se exclude.

8. Articolul 41, alineatul (5) se completează cu litera x) cu următorul cuprins:

„x) determină politica în sfera pregătirii cadrelor științifice prin elaborarea planului de înmatriculare la doctorat în cadrul învățământului superior”.

Art. II. – (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă:

a) Legea nr.1257-XIII din 16 iulie 1997 cu privire la evaluarea și acreditarea instituțiilor de învățămînt din Republica Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1997, nr.69-70, art.583), cu modificările ulterioare;

b) Legea nr.423-XIV din 4 iunie 1999 privind aprobarea Regulamentului de evaluare și acreditare a instituțiilor de învățământ (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.80-82, art.382), cu modificările ulterioare.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi:

a) va aproba un Consiliu interimar de conducere a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional, la propunerea Ministerului Educației, care va funcționa pînă la selecția prin concurs a membrilor Consiliului de Conducere al acesteia, dar nu mai mult de 6 luni;

b) va aproba hotărîrea Guvernului cu privire la instituirea Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional, precum și va crea condițiile necesare funcționării acesteia;

c) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în corespundere cu prezenta lege.

(3) Consiliul interimar va elabora Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional și va propune spre aprobare actele normative necesare implementării prezentei legi.

(4) Primul concurs de selecție a membrilor Consiliului de Conducere este organizat de Ministerul Educației în comun cu Ministerul Economiei, conform unui regulament aprobat de acesta.

(5) Pe perioada funcționării sale, Consiliul interimar activează conform prevederilor art. 37⁴.

(6) Toate instituțiile de învățământ superior de stat și private, aflate în funcțiune la data intrării în vigoare a prezentei legi, se supun, în mod obligatoriu, în termen de cel mult 5 ani, acreditării în condițiile legii.

Președintele Parlamentului

Notă informativă la inițiativa legislativă privind proiectul de modificare a Legii învățămîntului nr.547-XIII din 21 iulie 1995

Argument. Aderarea Republicii Moldova la Procesul de la Bologna (mai 2005), crearea Spațiului unic european al învățămîntului superior impune racordarea sistemului de învățămînt superior din Republica Moldova la cerințele educaționale europene și realizarea principalelor reforme ale procesului Bologna:

- **structura studiilor superioare în trei cicluri** (licență, masterat, doctorat),
- **asigurarea calității** în învățămîntul superior și
- **recunoașterea** calificărilor și a perioadelor de studii.

Esența modificărilor. În scopul implementării obiectivelor asumate, Ministerul Educației propune modificări la Legea învățămîntului care vizează:

1. Instituirea ciclului III al învățămîntului superior – studii superioare de doctorat.
2. Crearea Agenției Naționale de Asigurare a Calității.

Crearea Agenției Naționale de Asigurare a Calității este inițiată întru executarea art. 37, aliniatul (5) din Legea învățămîntului nr. 547-XIII din 21 iulie 1995, care prevede că instituțiile de învățămînt de stat și privat se supun în mod obligatoriu acreditării.

Ținînd cont de faptul, că realizarea Spațiului unic european al învățămîntului superior impune drept cerință prioritară pentru întreaga comunitate academică – asigurarea calității în învățămînt, în timpul de față este necesar de a interveni cu cele mai oportune măsuri menite să contribuie la asigurarea îmbunătățirii continue a calității învățămîntului, pentru a face față cerințelor Procesului Bologna și pentru a deveni pe deplin competitiv cu învățămîntul european.

Acreditarea, ca parte componentă și indispensabilă a sistemului de învățămînt, este recunoscută ca cel mai eficient instrument de asigurare și îmbunătățire a calității în învățămînt.

Actualmente, funcțiile de acreditare a instituțiilor de învățămînt sînt puse în sarcina Agenției de Asigurare a Calității, creată prin Hotărîrea Guvernului nr. 1295 din 20.11.2008 cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează la unele hotărîri ale Guvernului, care a substituit Agenția de Evaluare și Examinare creată prin Hotărîrea Guvernului nr. 1469 din 25.12.2006.

Deși, Agenția de Asigurare a Calității a fost creată prin Hotărîre de Guvern, aceasta din urmă nu a fost pusă în aplicare nici pînă în prezent, procesul de evaluare și acreditare a instituțiilor de învățămînt fiind suspendat de aproape 5 ani.

Este paradoxal, că în toată această perioadă de timp instituțiile de învățămînt din republică sînt acreditate în aspect științific de către Consiliul Național de Acreditare și Atestare, pe cînd activitatea de bază a acestora rămîne în afara evaluării și acreditării.

Agenția existentă de Asigurare a Calității se va reorganiza într-o Agenție de evaluare și examinare pentru învățămîntul secundar general.

Costul implementării. În primii 2 ani de funcționare Agenția va fi susținută din bugetul de stat și din proiecte internaționale. Activitatea de mai departe a Agenției va fi susținută financiar din contractele de evaluare a instituțiilor ofertante de programe de formare profesională, precum și a evaluării programelor de formare profesională pentru autorizarea provizorie de funcționare, acreditare sau neacreditare a acestora.

Impactul implementării. Agenția Națională de Asigurare a Calității:

a) va contribui la:

- realizarea politicilor statului în domeniul calității învățământului;
- sporirea credibilității și atractivității învățământului profesional național în plan internațional;
- sporirea competitivității specialistului format în cadrul sistemului național de formare profesională pe piața forței de muncă națională și internațională.

b) va realiza :

- evaluarea instituțiilor ofertante de programe de formare profesională (secundar profesionale, mediu de specialitate, superior sau de formare continuă) în vederea autorizării de funcționare provizorie;
- acreditarea instituțiilor ofertante, cât și a programelor de formare profesională inițială și continuă.

Controlul calității serviciilor educaționale reprezintă o activitate complexă, de lungă durată, rezultatele cărora pot fi verificate doar la finele unor perioade mai îndelungate de către un organ specializat și o procedură specială ce ar verifica corespunderea sistemului de formare profesională unor criterii și standarde unificate.

Ministru

Maia SANDU